

ההוצאה לאור של לשכת עורכי הדין - תדפיס מתוך הפדאור החדש אוקטובר 2009
דגפ 93 / 3993 אלברט (בן יעיש) בוסקילה נ' מדינת ישראל [פדאור (לא פורסם) 93 (2) 104]

דנ"פ 3993/93

בבית המשפט העליון בירושלים

בפני: כבוד הנשיא

העותר: אלברט (בן יעיש) בוסקילה

נגד

המשיבה: מדינת ישראל

עתירה לדיון נוסף על פסק דינו של בית המשפט
העליון, מיום 14.7.93, בע"פ 3124/91, ע"פ
3398/91, ע"פ 3644/91, שניתן על ידי כבוד
השופטים: ד. לוי, ג. ברק, י. מלץ

בשם העותר: עו"ד ד"ר חיים משגב; עו"ד אהרון שלנגר
בשם המשיבה: עו"ד רחל סוכר

החלטה

1. עתירה לדיון נוסף בפסק דינו של בית משפט זה, אשר דחה ערעור נגד הרשעתו של העותר בעבירת רצח לפי סעיף 300(א)(3) לחוק העונשין, התשל"ז-1977.
2. ההוראות שעניינן דיון נוסף מובאות בסעיף 30 לחוק בתי המשפט (נוסח משולב), התשמ"ד-1984, ולפיו ניתן להורות על דיון נוסף אם ההלכה שנפסקה בבית משפט זה עומדת בסתירה

להלכה קודמת של בית המשפט, או מפאת חשיבותה, קשיותה או חידושה של ההלכה שנפסקה בעניין.

משמע, בית משפט זה אינו שב ובוחן אם הרשעה או זיכוי היו מעוגנים כדבעי בראיות או אם עקרונות הדין יושמו בצורה נכונה. הדין הנוסף אינו ערעור נוסף. מטרתו הייחודית היא בחינת החוזרת של הלכה, הסותרת הלכה קודמת או הלכה שמשקלה הסגולי, שאופייה מוגדר לעיל, מצדיק העברתה בשבט הביקורת.

מכאן כי אין שבים ובודקים במקרה כגון דא אם היתה, לאור הראיות, הצדקה להרשעה ברצח, בהריגה או בשוד, אלא אם יש התפתחות בהלכה, כמבואר לעיל, המצדיקה הליך משפטי נוסף שהוא מעבר למיכלול ההליכים הרגיל.

3. פרקליטו המלומד של העותר היה ער לקיומם של התחומים הצרים שתוארו לעיל, ועל כן ביקש להפנות לחידושים או לסטיות מן ההלכה הקיימת, שהיו מונחות לפי טענתו ביסוד הכרעתו של בית משפט זה. דא עקא, שאינו מסתבר כי יש יסוד לטענה.

הטענה הראשונה מופנית לעניין יישומה של "חזקת המודעות". הסניגור המלומד מציין נכונה כי עוד בע"פ 125/50 (יעקובוביץ נ. הועץ המשפטי לממשלה, פד"י ו', 514, 559) נקבע כי בעת בחינת הממצאים ניתן להיעזר לצורך הסקת המסקנה בדבר מחשבתו הפלילית של הנאשם בכך שהיה על הנאשם לחזות מראש את התוצאה הקטלנית שצמחה ממעשה, בין כתוצאה וודאית ובין כתוצאה אפשרית. כאמור שם, מפיו של השופט (כתוארו אז) אגרנט:

"דעתי היא, כי זהו יסוד מיסודות העבירה שהוגדרה בסעיף 214(ג), לא רק שהנאשם עשה ברצון את המעשה שבעטיו נגרם המוות, אלא שגם חזה מראש את התוצאה הקטלנית שצמחה ממעשהו זה, בין כתוצאה ודאית בין כתוצאה אפשרית".

עם זאת, מלין הסניגור המלומד על כך שמבחן שהיה במקורו סובייקטיבי, הפך בפסק הדין נשוא עתירה זו, לאמת מידה אובייקטיבית.

עם כל הכבוד, הפרשנות האמורה של הסניגור המלומד איננה מבוססת: בית המשפט הזה ציין מפורשות בפסק דינו נשוא עתירה זו כי -

"המבחן איננו אובייקטיבי אלא יש צורך להוכיח שהנאשם מבחינתו הסובייקטיבית חזה מראש שמעשהו עלול לגרום מוות לקרבן אם לא חפץ בתוצאה" (שם, עמ' 13).

על כן הוסיף וציין כי -

"יש, איפוא, לענייננו לבחון את מסכת העובדות ולקבוע אם בעת האירוע דנן עלתה במחשבת המערערים האפשרות כי מעשיהם עלולים לגרום לתוצאה קטלנית כאמור".

כמו בכל מקרה בו סבה המחלוקת סביב מהות מחשבתו הפלילית של נאשם, נפנה בית המשפט לעובדות הגלויות של המעשה כדי לנסות וללמוד מתוכם מה חזו הנאשמים בעת שעשו מעשיהם, היינו בעת שתקפו את המנוחה כפי שתקפואה. אופי המעשה יכול ללמד לא אחד על המחשבה המתלווית לו. במה דברים אמורים; מי שמכוון נשקו כלפי רקתו של פלוני או

מי שתוקע סכין בצד השמאלי של חזהו של פלוני, או מי שמרבה בדקירות או במכות במקומות רגישים ביותר בגופו של אדם (לרבות דריכה על חזהו), רשאי ויכול בית המשפט להסיק מה חזה ומה צפה. מבחן כזה הופעל כאן ואין בו משום חידוש הלכתי.

4. הטעם השני של העתירה עניינו מועד פטירת המנוחה. זו לא נפטרה על אתר אלא אחרי מספר ימים.

המענה לטענה זו הוא כי פטירתה של המנוחה בשל הסתבכות רפואית אינה פוטרת מאחריות פלילית ואף בכך אין חידוש: ראה סעיף 309 לחוק העונשין, התשל"ז-1977, ו-ע"פ 11/58, מנקס נ. היועץ המשפטי, פד"י י"ב(3), 1905, 1913.

5. סוף דבר, אין בטענות כדי להניח תשתית מן הסוג שנדרש בסעיף 30 הנ"ל, ומכאן מסקנתי שאין מקום לדיון נוסף.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, ט"ז אב התשנ"ג (3.8.93).